

Dôvodová správa

Miestne a regionálne orgány majú dôležitú úlohu a jasne vymedzené právomoci na vnútroštátnej úrovni v oblasti plánovania investícií a realizáciu politiky v oblasti dopravy, školstva, sociálnych vecí a kultúry a najmä v rozvoji infraštruktúry na ich území.

Významným finančným zdrojom na zabezpečenie plnenia týchto úloh v podmienkach poklesu výkonnosti ekonomík a celkovej zadlženosti krajín s negatívnym dopadom na regióny sa stávajú finančné nástroje politiky súdržnosti EÚ, ktorá je dôležitým vyjadrením solidarity s chudobnejšími a najslabšími regiónmi. Hodnotenie doterajších výdavkov ukázalo veľa príkladov pridanej hodnoty a rastu, ako aj investície, ktorými sa vytvorili pracovné príležitosti a ktoré by sa nemohli uskutočniť bez podpory z rozpočtu EÚ. Výsledky však ukázali aj účinky rozptylu a nedostatočného určenia priorít. V čase nedostatku verejných financií a potreby investícií na podporu rastu sa Komisia rozhodla, že navrhne dôležité zmeny politiky súdržnosti a to v spôsobe koncipovania a vykonávania politiky súdržnosti (menší počet priorít, zameranie na výsledky, tematická koncentrácia, monitorovanie pokroku pri plnení dohodnutých cieľov, zvýšené použitie podmieneností a zjednodušenie realizácie) so zámerom, aby politika súdržnosti prispela k plneniu cieľov vytýčených v stratégii Európa 2020.

V informatívnej správe o financovaní rozvoja dopravnej infraštruktúry sa v úvode zameriavame na fondy, ktoré podporujú rozvoj dopravnej infraštruktúry, najmä z EFRR a KF. Keďže zmena politiky súdržnosti sa týka aj ďalšej infraštruktúry (energetickej, odpadového hospodárstva, ochrany životného prostredia, investície v oblasti sociálnych vecí, zdravotníctva atď.) z uvedeného dôvodu sa v tejto správe zameriavame aj na základný rámec novej legislatívy – návrh nariadenia, ktoré stanovuje **spoločné pravidlá** pre Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF), Európsky poľnohospodársky fond na rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky námorný fond a fond pre rybné hospodárstvo (EEFNRH) a ďalšie všeobecné pravidlá pre EFRR, ESF a Kohézny fond (ďalej Spoločné pravidlá) a zmeny v nariadení pre Európsky fond regionálneho rozvoja. Spoločné pravidlá sa stávajú východiskom pri tvorbe operačných programov, preto je dôležité, aby KSK a samospráva poznali smerovanie a podmienky pomoci v nasledujúcom programovacom období a vedeli sa tak s časovým predstihom pripraviť a zapojiť do tvorby hlavného strategického dokumentu na národnej úrovni na využívanie ŠF a KF po roku 2013, do tvorby operačných programov a tvorby systému riadenia ŠF.

V správe je popísaný časový priebeh príprav programovacieho obdobia 2014 – 2020 na úrovni EÚ a postup Slovenska v príprave nového programovacieho obdobia a stanovisko Slovenskej republiky k pripravovanej legislatíve.

Financovanie rozvoja dopravnej infraštruktúry v PO 2014 – 2020

V súčasnosti prebieha intenzívna príprava a verejné konzultácie o spoločnom strategickom rámci (SSR) programovacieho obdobia 2014 – 2020, tak na úrovni Európskej komisie a jednotlivých členských štátov, ako aj na miestnej a regionálnej úrovni. O legislatívnych návrhoch Komisie sa bude hlasovať v Rade EÚ a v Európskom parlamente. V prípade schválenia by nová legislatíva mohla vstúpiť do platnosti v roku 2013. Nadobudnutie účinnosti a prijatie operačných programov je plánované v roku 2014.

Z doposiaľ zverejnených pripravovaných dokumentov PO 2014 – 2020 vyplýva, že projekty dopravnej infraštruktúry sú zahrnuté v spoločnom strategickom rámci pre **Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) aj v Kohéznom fonde (KF)**, z ktorých je financovaná aj dopravná infraštruktúra. **EFRR a KF** bude v rámci udržateľnej dopravy podporovať:

multimodálny jednotný európsky dopravný systém pomocou investície do transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) priestoru, **posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciálnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T**, vývoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov, propagáciu trvalo udržateľnej mestskej mobility a vývoj komplexného, interoperabilného železničného systému vysokej kvality. Projekty v oblasti transeurópskej dopravnej siete financované Kohéznym fondom majú dodržiavať usmernenia prijaté rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 661/2010/EÚ o základných usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete.

Kohézny fond bude naďalej podporovať investície v oblasti prispôsobovania sa zmene klímy a prevencie rizika, investície na prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, investície do odvetví vodného a odpadového hospodárstva a zlepšenia mestského prostredia, vrátane oživenia opustených priemyselných areálov a zníženia znečistenia vzduchu. Oprávnené sú aj investície do energetiky za predpokladu, že majú pozitívny dopad na životné prostredie.

Viacročný finančný rámec (VFR) na obdobie rokov 2014 – 2020 začlenil poskytovanie finančnej pomoci pre infraštruktúru v oblasti prepravy, energetiky a IKT do spoločného legislatívneho rámca, **nástroja „Spájame Európu“**. V rámci tohto nástroja budú financované **vopred určené infraštruktúrne projekty** v oblasti dopravy, energetiky a IKT, ktoré sú pre EÚ prioritné. Tie zahŕňajú fyzickú infraštruktúru a infraštruktúru informačných technológií, pri zohľadnení kritérií udržateľného rozvoja.

Podrobnejšie informácie nám budú známe až z výsledkov rokovaní o konkrétnych operačných programoch a z finančných alokácií pre jednotlivé operačné programy.

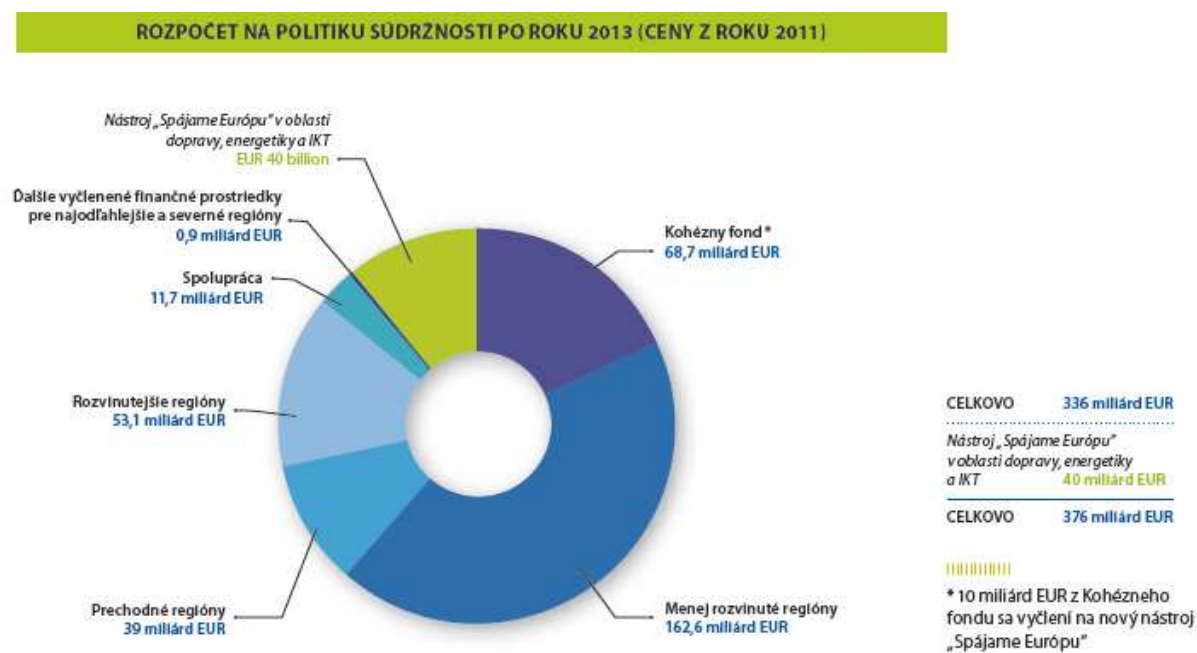
Časový priebeh prípravy PO 2014 – 2020

Časové obdobie	
■ Marec 2010	Prijatie stratégie Európa 2020
■ November 2010	5. správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti
■ Jún 2011	Návrh Komisie viacročného finančného rámca (VFR)
■ Október 2011	Návrhy v oblasti politiky súdržnosti 2014 – 2020
■ Január 2012	Oznámenie Komisie Spoločný strategický rámec
■ Január 2012	Verejné konzultácie o spoločnom strategickom rámci
■ 2012 – 2013	Dohoda o VFR a prijatie balíka novej legislatívy
■ 2014	Nadobudnutie účinnosti a prijatie programov

I. Doterajší priebeh prípravy PO 2014 – 2020 na úrovni EÚ

Komisia 29. júna 2011 prijala návrh ďalšieho viacročného finančného rámca na obdobie rokov 2014 – 2020: **Rozpočet na stratégiu Európa 2020**. Komisia vo svojom návrhu rozhodla, že **politika súdržnosti by mala zostať základným prvkom ďalšieho finančného balíka a zdôraznila jej kľúčovú úlohu v realizácii stratégie Európa 2020**.

Celkový navrhovaný rozpočet pre politiku súdržnosti na roky 2014 – 2020 bude 376 mld. Eur vrátane financovania nového nástroja „Spájame Európu“ ktorý má posilniť **cezhraničné projekty** v oblasti energetiky, dopravy a informačných technológií.

Komisia tiež navrhla **niekoľko významných zmien** v spôsobe koncipovania a vykonávania politiky súdržnosti, k najvýznamnejším prvkom patrí: sústredenie finančných prostriedkov na **menší počet priorít lepšie prepojených so stratégiou Európa 2020** (strategické programovanie), zameranie na výsledky, zvýšený výkon a kondicionalita (predbežná podmienenosť, dodatočná podmienenosť, makroekonomická podmienenosť), výkonnostná rezerva 5%, podpora integrovaného programovania (možnosť, aby programy boli financované z viacerých fondov v prípade EFRR, ESF a KF), monitorovanie pokroku, zjednodušenie realizácie a jasnejšie pravidlá oprávnenosti (zabezpečiť primeranosť administratívnych nákladov a odstránenie byrokracie, ktorá zaťažuje príjemcov), efektívnejšie riadenie atď..

Dňa 6. októbra 2011 Európska komisia prijala **návrh legislatívneho balíka**, ktorý bude rámcom politiky súdržnosti EÚ na obdobie rokov 2014 – 2020.

II. Legislatívny systém politiky súdržnosti tvorí

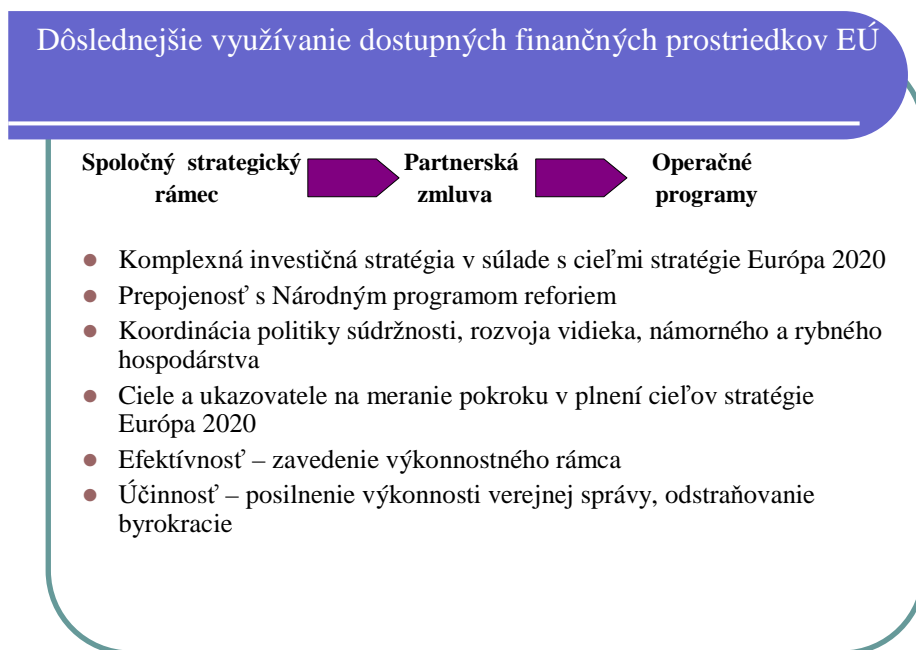
1. nariadenie, ktoré stanovuje spoločné pravidlá pre Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF), Európsky poľnohospodársky fond na rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky námorný fond a fond pre rybné hospodárstvo (EEFNRH) a ďalšie všeobecné pravidlá pre EFRR, ESF a Kohézny fond (ďalej Spoločné pravidlá),
2. nariadenie pre Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR),
3. nariadenie pre Európsky sociálny fond (ESF),
4. nariadenie pre Kohézny fond (KF),
5. nariadenie pre Európsky globalizačný fond,
6. Program Európskej únie pre sociálne zmeny a inováciu,
7. nariadenie pre Európsku územnú spoluprácu,
8. nariadenie o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS).

Z pripravovanej legislatívy je základným východiskovým materiálom nariadenie, ktoré ustanovuje Spoločné pravidlá uplatniteľné pre všetky fondy. Jeho základné myšlienky a zámery by sa mali stať východiskom aj pre KSK pri kreovaní a určovaní investičnej stratégie, t.j. určenie investičných priorít **v regionálnom rozvoji, a to v rozsahu každého tematického cieľa, ktoré KSK považuje za nevyhnutné realizovať na dosiahnutie rozvoja ekonomického a sociálneho potenciálu kraja, určenie plánovaných územných integrovaných investícií, zameranie na mestský rozvoj s cieľom presadiť tieto prioritné ciele a kľúčové investičné projekty KSK do investičných priorít jednotlivých operačných programov a do zmeny systému riadenia operačných programov, resp. častí operačných programov s uplatnením viacúrovňového riadenia.**

Z uvedeného dôvodu stručne uvádzame základné tézy Spoločných pravidiel a to nielen z pohľadu financovania infraštruktúry dopravy, ale aj ostatných infraštruktúr. Keďže hlavným fondom na prefinancovanie investičných projektov pre samosprávu predstavuje EFRR, podávame v správe stručný popis zmien tohto fondu.

II. A. Spoločné pravidlá uplatniteľné pre EFRR, ESF, KF, EPFRV a EFNRH

Aby sa dosiahol maximálny účinok politiky v oblasti uskutočňovania priorít EÚ, Komisia navrhuje posilnenie procesu strategického programovania prostredníctvom **spoločného strategického rámca** pre Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a Európsky fond námorného a rybného hospodárstva, **zavedenie partnerských zmlúv a zoznamu tematických cieľov** v súlade so stratégiou Európa 2020, čím sa zaručí integrované využitie fondov pri plnení spoločných cieľov.

Komisia uzavrie s každou členskou krajinou **partnerskú zmluvu**, ktorá bude určovať všetky záväzky krajiny na vnútroštátnej a regionálnej úrovni, ako aj záväzky Komisie. Partnerské zmluvy budú nadväzovať na ciele **stratégie Európa 2020** a na **národné programy reforiem**. Budú vytyčovať integrovaný prístup k územnému rozvoju podporovaný všetkými fondmi SSR a budú zahŕňať ciele založené na dohodnutých ukazovateľoch, strategických investíciách a mnohých podmienkach. Budú obsahovať záväzok každoročne vyhodnocovať dosiahnutý pokrok vo výročných správach o politike súdržnosti, politike

rozvoja vidieka, ako aj v iných verejných správach. Pred tým, ako sa z rozpočtu fondov poskytne finančná pomoc, vnútroštátne orgány budú musieť preukázať, že sú schopné zabezpečiť efektívne využívanie finančnej pomoci. Poskytnutie dodatočných prostriedkov bude podmienené dosiahnutými cieľmi.

Všeobecné zásady – vzťahujúce sa na všetky fondy spoločného strategického rámca (SSR) **zahŕňajú partnerstvo a viacúrovňové riadenie**, dodržiavanie platných právnych predpisov EÚ a vnútroštátnych právnych predpisov, podporu rovnosti mužov a žien a udržateľný rozvoj.

Nariadenie taxatívne **určuje tematické ciele**, ktoré sa pretransformujú na hlavné opatrenia pre EFRR, KF, ESF, EPFRV a EFNRH a následne do operačných programov.

Tematické ciele

- *Výskum a inovácie*
- *Informačné a komunikačné technológie*
- *Konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov*
- *Prechod na nízko uhlíkové hospodárstvo*
- *Prispôsobenie sa zmene klímy, prevencia a riadenie rizika*
- *Ochrana životného prostredia, účinnosť využívania zdrojov*
- *Udržateľná doprava a odstraňovanie prekážok v rámci kľúčovej sieťovej infraštruktúry*
- *Zamestnanosť a podpora pracovnej mobility*
- *Sociálne začleňovanie a boj proti chudobe*
- *Vzdelávanie, zručnosti a celoživotné vzdelávanie*
- *Budovanie inštitucionálnych kapacít a účinné orgány verejnej správy*

Spoločný strategický rámec zavedie

- a) pre každý tematický cieľ kľúčové činnosti, ktoré budú podporované z každého fondu SSR,
- b) kľúčové územné výzvy mestských, vidieckych, pobrežných a rybárskych oblastí, ako aj oblastí s osobitnými územnými charakteristikami,
- c) horizontálne zásady a ciele politiky pre využívanie fondov SSR,
- d) prioritné oblasti v rámci spolupráce pre každý z fondov SSR, v prípade potreby so zreteľom na stratégie pre makroregióny a prímorské oblasti,
- e) mechanizmy koordinácie medzi fondmi SSR a príslušnými politikami a nástrojmi Únie,
- f) mechanizmy na zabezpečenie súladu a konzistencie programovania fondov SSR s konkrétnymi odporúčaniami pre jednotlivé krajiny.

Ciele a zemepisné pokrytie podpory

Fondy prispievajú k rozvoju a uskutočňovaniu činnosti Únie vedúcich k posilneniu jej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. V tejto súvislosti sa sledujú nasledujúce ciele:

1. „Investovanie do rastu a zamestnanosti“ členských štátov a regiónov, ktorý podporujú všetky fondy,
2. „Európska územná spolupráca“, ktorú podporuje EFRR.

Prostriedky pre cieľ „Investovanie do rastu a zamestnanosti“ sa rozdelia medzi **3 kategórie regiónov úrovne 2 NUTS**:

- a) menej rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je menej ako 75% priemerného HDP v EÚ-27,
- b) prechodné regióny, ktorých HDP na obyvateľa je medzi 75% a 90% priemerného HDP v EÚ-27,
- c) rozvinutejšie regióny, ktorých HDP na obyvateľa je vyšší ako 90% priemerného HDP v EÚ-27.

SYSTÉM POLITIKY SÚDRŽNOSTI				
2007-2013		2014-2020		
Ciele		Zámery	Kategória regiónov	Fondy
Konvergencia	EFRR ESF	Investície do rastu a pracovných miest	Menej rozvinuté regióny	EFRR ESF
Konvergencia – degresívny prechodný systém			Prechodné regióny	
Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť Degresívny prechodný systém				
	Kohézny fond			Kohézny fond
Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť	EFRR ESF		Rozvinutejšie regióny	EFRR ESF
Európska územná spolupráca	EFRR	Európska územná spolupráca		EFRR

Spolufinancovanie

Podiel spolufinancovania na úrovni každej prioritnej osi operačného programu v rámci cieľa „Investovanie do rastu a zamestnanosti“ nesmie byť vyšší ako:

- a) 85% pre Kohézny fond,
- b) 85% v prípade menej rozvinutých regiónov, ktorých priemerný HDP na obyvateľa bol nižší ako 85% HDP krajín EÚ-27,
- c) 80% v prípade iných menej rozvinutých regiónov ako tých, ktoré sú uvedené v písmene b), oprávnených na prechodný režim financovania z Kohézneho fondu,
- d) 75% v prípade iných menej rozvinutých regiónov ako sú uvedené v písmenách b) a c), a v prípade všetkých regiónov, ktorých HDP na obyvateľa v rokoch 2007 – 2013 bol nižší ako 75% priemerného HDP krajín EÚ-25, ale ktorých HDP na obyvateľa je vyšší ako 75% priemerného HDP krajín EÚ-27,
- e) 60% v prípade iných regiónov s prechodným financovaním ako tých, ktoré sú uvedené v písm. d),
- f) 50% v prípade iných rozvinutejších regiónov ako tých, uvedených v písmene d).

Podiel spolufinancovania na úrovni každej prioritnej osi operačných programov v rámci cieľa „Európska územná spolupráca“ nesmie byť vyšší ako 75%. Podiel spolufinancovania doplnkových rozpočtových prostriedkov nesmie byť vyšší ako 50%.

Maximálna výška podielu spolufinancovania sa **zvýši o desať percentuálnych bodov**, keď sa všetko v rámci prioritnej osi dosahuje prostredníctvom finančných nástrojov alebo cez **miestny rozvoj riadený spoločenstvom**.

Konkrétna prioritná os s podielom spolufinancovania až 100% môže byť zriadená v rámci OP na podporu operácií vykonávaných prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených **na úrovni Únie a riadených priamo alebo nepriamo Komisiou**.

SSR určuje **v časti Programovanie** aký má byť obsah a štruktúra operačných programov, členenie OP na prioritné osi a opatrenia, ciele, opis činností, príspevok k integrovanej stratégii územného rozvoja, vrátane zoznamu miest, v ktorých sa uskutočnia integrované akcie, orientačná výšky ročnej podpory na tieto akcie, vrátane finančných prostriedkov udelených mestám na riadenie. Ak stratégia mestského rozvoja alebo iná územná stratégia vyžaduje integrovaný prístup zahŕňajúci investície v rámci viac ako jednej prioritnej osi jedného alebo viacerých operačných programov, vykoná sa akcia ako **integrovaná územná investícia („IUI“)**.

V rámci príslušných operačných programov sa určia plánované IUI a stanovia orientačné finančné prostriedky pridelené z každej prioritnej osi na IUI.

Členské štáty vypracujú operačný program podľa vzoru prijatého Komisiou. SSR definuje **veľký projekt**, ktorého celkové náklady presahujú 50 000 000,00 Eur a **spoločný akčný plán**, ktorý zahŕňa skupinu projektov, ktoré nepredstavujú tvorbu infraštruktúr, za ktorých vykonávanie zodpovedá príjemca v rámci operačného programu alebo operačných programov. Príjemcom je verejný právny subjekt.

Riadenie a kontrola

Riadenie a kontrolu zabezpečuje: riadiaci orgán, certifikačný orgán, orgán auditu.

Členský štát určí pre každý operačný program ako **riadiaci orgán** vnútroštátny, **regionálny alebo miestny orgán** alebo **subjekt verejnej správy**. Ten istý orgán alebo subjekt verejnej správy môže byť určený ako riadiaci orgán pre viac ako jeden operačný program.

Riadenie a kontrola

Finančné riadenie

- Nový systém ročných účtovných závierok
- Ročné vyhlásenia o hospodárení subjektov
- Ročné schvaľovanie účtov Komisiou

Systémy riadenia a kontroly

- Vnútroštátna akreditácia (väčšia zodpovednosť členských štátov)
- Riadiace orgány môžu konať ako certifikačné orgány
- Komisia môže akreditáciu preskúmať

Väčšia proporcionalita

- Výnimky pre programy s nízkym objemom finančných prostriedkov
- Výnimky pre systémy, ktoré sústavne dosahujú dobré výsledky
- Obmedzenie v oblasti frekvencie auditov individuálnych prevádzok zo strany Komisie

Zdroj: MDVRR SR

Členský štát určí pre každý operačný program ako **certifikačný orgán**, vnútroštátny, regionálny alebo miestny orgán alebo **subjekt verejnej správy**. Ten istý certifikačný orgán môže byť určený pre viac ako jeden operačný program.

K zníženiu nákladov na administratívnu náročnosť prispieva aj možnosť, aby členský štát určil za riadiaci orgán operačného programu orgán, ktorý okrem toho vykonáva aj funkciu certifikačného orgánu.

Ako **orgán auditu** môže byť určený vnútroštátny, regionálny alebo miestny orgán alebo subjekt verejnej správy, ktorý je funkčne nezávislý od riadiaceho orgánu a certifikačného orgánu. Za predpokladu splnenia zásady oddelenia funkcií môže pre cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti riadiaci orgán, v príslušných prípadoch certifikačný orgán a orgán auditu tvoriť súčasť toho istého orgánu alebo subjektu verejnej správy.

Členský štát môže určiť jeden alebo viac **sprostredkovateľských subjektov** na plnenie určitých úloh riadiaceho alebo certifikačného orgánu.

II. B. Zmeny v Európskom fonde regionálneho rozvoja (EFRR)

EFRR podporuje:

- a) produktívne investície, ktoré prispievajú k tvorbe a zabezpečeniu trvalo udržateľných pracovných miest, prostredníctvom priamej pomoci na podporu investícií do malých a stredných podnikov (MSP),
- b) investície do infraštruktúry, ktorá občanom poskytuje základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a informačných a komunikačných technológií,
- c) investície do sociálnej, zdravotnej a vzdelávacej infraštruktúry,
- d) rozvoj vnútorného potenciálu prostredníctvom podpory regionálneho a miestneho rozvoja a výskumu a inovácií.

Navrhovaný rozpočet na obdobie 2014 – 2020	mld. Eur	% podiel
Menej rozvinuté regióny	162,6	43,20%
Prechodné regióny	38,9	10,30%
Rozvinutejšie regióny	53,1	14,10%
Územná spolupráca	11,7	3,10%
Kohézny fond	68,7*	18,30%
Osobitný príspevok pre najvzdialenejšie a riedko obývané regióny	0,93	0,00%
Nástroj Spájame Európu pre dopravu, energetiku a IKT	40**	10,60%
Celkom	376	100,00%

V návrhu Komisie sa so zámerom posilniť prínos fondov stanovili minimálne podiely ESF pre každú kategóriu regiónov. Uplatňovanie týchto podielov povedie k minimálnemu celkovému podielu ESF vo výške 25% rozpočtu určeného na politiku súdržnosti, t.j. 84 mld. Eur. Z toho vyplýva, že maximálne 183,3 mld. Eur zostáva dostupných pre EFRR na obdobie 2014 – 2020.

V navrhovanom mechanizme sa stanovuje, že:

- najmenej 80% zdrojov sa sústreďí na energetickú efektívnosť a obnoviteľné zdroje, výskum a inováciu a podporu MSP v rozvinutejších regiónoch a regiónoch s prechodným financovaním, z toho 20% na energetickú efektívnosť a obnoviteľné zdroje. Vzhľadom na neustále potreby reštrukturalizácie v tých regiónoch,

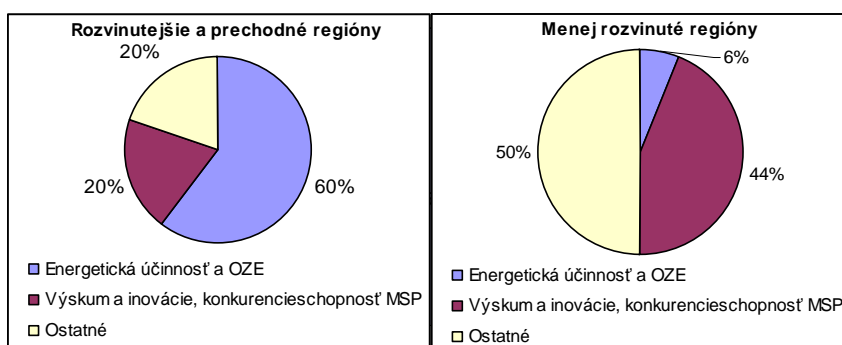

v ktorých sa napĺňanie cieľa konvergence blíži ku koncu, sa minimálny percentuálny podiel znižuje na 60%.

- Najmenej 50% zdrojov sa sústreďí na energetickú efektívnosť a obnoviteľné zdroje, výskum a inováciu a podporu MSP v menej rozvinutých regiónoch, z toho 6% na energetickú efektívnosť a obnoviteľné zdroje.

Zdroj: MDVRR

Sústredenie zdrojov na dosiahnutie maximálneho účinku

Flexibilita – rozličné regióny majú rozdielne potreby

EFRR podporuje tieto investičné priority v rámci tematických cieľov:

- posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií,
- rozšírenie prístupnosti a použitia a kvality IKT,
- posilnenie konkurencieschopnosti MSP,
- podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch,
- propagácia prispôsobenia sa zmene klímy, prevencie a riadenia rizík,
- ochrana životného prostredia a propagácia účinného využívania zdrojov,
- propagácia trvalo udržateľnej dopravy a odstránenie problematických miest v kľúčových sieťových infraštruktúrach, ktorá obsahuje:
  - podporu multimodálneho jednotného európskeho dopravného priestoru pomocou investície do transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) priestoru,
  - posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciálnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T,
  - vývoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov a propagácia trvalo udržateľnej mestskej mobility,
  - vývoj komplexného, interoperabilného železničného systému vysokej kvality,
- propagácia zamestnanosti a podpora pracovnej mobility,
- sociálne začlenenie a boj proti chudobe,
- investície do vzdelávania,
- rozšírenie inštitucionálnej kapacity a účinnej verejnej správy.

Zameranie na mestský rozvoj

Navrhované nariadenie pre EFRR poskytuje zvýšené zameranie na trvalo udržateľný mestský rozvoj. Zvýšené zameranie sa má dosiahnuť pomocou vyčlenenia **najmenej 5% zdrojov EFRR na trvalo udržateľný mestský rozvoj, vytvorenie platformy mestského rozvoja na podporu budovania kapacít a výmenu skúseností a prijatia zoznamu miest, v ktorých sa budú realizovať integrované akcie trvalo udržateľného mestského rozvoja.**

Zoznam miest bude obsahovať maximálne 300 miest, s maximálnym počtom **20 miest na jeden členský štát**. Mestá sa vyberú na základe týchto kritérií:

- a) populácia, so zreteľom na špecifiká vnútroštátnych mestských systémov,
- b) existencia stratégie integrovaných akcií na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických a sociálnych výziev, ktoré ovplyvňujú mestské oblasti.

Platforma bude podporovať aj vytváranie sietí medzi všetkými mestami, ktoré budú realizovať inovačné akcie na podnet Komisie.

V navrhovanom nariadení sa uvádza potreba venovať v operačných programoch osobitnú pozornosť **špecifickým ťažkostiam regiónov s vážnym a trvalým prírodným alebo demografickým znevýhodnením.**

III. Proces prípravy a programovania na úrovni SR

Hlavným negociátorom za SR pri príprave legislatívnych a strategických dokumentov EÚ a SR pre politiku súdržnosti po roku 2013 je MDVRR SR v spolupráci s Ministerstvom financií SR pre agendu finančného riadenia a auditu. **V zmysle procesu programovania v rámci politiky súdržnosti EÚ bude potrebné vypracovať hlavný strategický dokument na národnej úrovni na využívanie ŠF a KF EÚ po roku 2013.**

Tento dokument stanoví **priority pre investície, pridelovanie vnútroštátnych a európskych prostriedkov na prioritné oblasti a programy, dohodnuté podmienky a ciele, ktoré sa majú dosiahnuť. Dokument bude výsledkom rokovaní medzi SR a EK.**

Zároveň by mal dokument obsahovať **zabezpečenie koordinácie využívania prostriedkov EÚ na vnútroštátnej úrovni, ako aj operačné programy**, ktoré by boli rovnako ako v súčasnosti hlavným riadiacim nástrojom a previedli by strategické dokumenty do konkrétnych **investičných priorít s jasnými a merateľnými cieľmi**. Gestorom vypracovania uvedeného strategického dokumentu je MDVRR SR.

Prvú úroveň koordinácie rozhodovacieho procesu v záležitostiach EÚ, ktorá vplýva na prípravu pozície SR k politike súdržnosti po roku 2013 vo všetkých etapách rozhodovacieho procesu predstavuje **rezortná koordinačná skupina** pre politiku súdržnosti EÚ (ďalej len RKS), ktorú zriadilo MDVRR SR. Hlavnou úlohou RKS je posudzovať návrhy legislatívy EÚ, ako aj strategických, koncepcných a programových dokumentov v oblasti politiky súdržnosti EÚ a zároveň poukázať na dôsledky, ktoré môžu mať pre SR predmetné návrhy a dokumenty. **Jej hlavnými výstupmi budú rámcové pozície a stanoviská**, ktoré budú záväzné pre účasť zástupcov SR na rokovaniach pracovných skupín v inštitúciách EÚ (v pracovných skupinách EK a Rady EÚ), ako aj návrhy inštrukcií pre zasadnutie COREPERu a mandátu pre rokovanie Rady EÚ.

Na prípravu hlavného strategického dokumentu SR na využívanie ŠF a KF EÚ po roku 2013 MDVRR SR zriadilo **dve pracovné skupiny**. Dôležité rozhodnutia na národnej úrovni budú uskutočňované v rámci **osobitnej pracovnej skupiny** na úrovni dotknutých ministrov a štatutárnych zástupcov ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Vypracovanie hlavného strategického dokumentu na využívanie ŠF a KF EÚ po roku 2013 si vyžaduje súčinnosť a spoluprácu v rámci širšej platformy z prostredia dotknutých ústredných orgánov štátnej správy a sociálno-ekonomických partnerov. MDVRR SR preto zriadilo pracovnú skupinu „Partnerstvo pre politiku súdržnosti“, ktorá pozostáva zo zástupcov:

- ústredných orgánov štátnej správy,
- regionálnej a miestnej samosprávy,
- akademickej sféry,
- profesijných združení,
- mimovládnych a iných organizácií.

Za KSK bol za člena pracovnej skupiny „Partnerstvo pre politiku súdržnosti“ pre prípravu PO 2014 – 2020 nominovaný Ing. Imrich Fülöp, zástupca riaditeľa a vedúci odboru regionálneho rozvoja, plánu a implementácie projektov.

Stanovisko SR

SR vo svojom príspevku vyjadrila najmä podporu zamerania politiky súdržnosti po roku 2013 na integrovaný prístup, výsledkovo orientovaný systém pri zohľadnení princípov správneho finančného riadenia a posilnenie jej strategického prístupu prostredníctvom jednotlivých dokumentov pre európsku, národnú a regionálnu úroveň. SR tiež podporila využívanie nových finančných nástrojov pri jasne definovaných pravidlách a širšie využívanie systému zjednodušených výdavkov aj pre tieto nástroje. Zdôraznila veľký význam mestských funkčných oblastí, ktoré posilňujú vytváranie mechanizmov na riešenie vzťahov mesto – periféria a mesto – vidiek. SR vo svojom príspevku vyjadrila dôraz na budovanie administratívnych kapacít posilnením prístupu k vzdelávaniu, stabilite zamestnancov, ich motivácii a ku kontrole výkonnosti na všetkých úrovniach, t.j. európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Zároveň SR navrhla systémové zjednodušenie a zefektívnenie kontroly a auditu tak, aby sa kontrola orientovala viac na dosahovanie výsledkov a nie na kontrolu účtovných dokladov.

SR tiež podporila uplatňovanie pravidla čerpania $n + 3$ pre štrukturálne fondy (ďalej len „ŠF“) a KF EÚ po roku 2013 len na národnej úrovni a nie na úrovni programu. SR tiež súhlasila s návrhom novej architektúry pre politiku súdržnosti EÚ v tom, že pre budúce programové obdobie by mali byť oprávnené na využívanie finančných prostriedkov z politiky súdržnosti všetky regióny a členské štáty EÚ, nielen menej rozvinuté. V súvislosti s týmto SR podporila vytvorenie jedného cieľa politiky súdržnosti, ktorý by umožňoval financovanie všetkých oprávnených aktivít z každého fondu politiky súdržnosti. Na záver upozornila na dôležitosť ponechania možnosti negociácie o výške finančných prostriedkov z politiky súdržnosti pre ESF medzi Komisiou a členským štátom EÚ tak, ako je to v súčasnom programovom období.

SR považuje za nevyhnutné zlepšiť **viacúrovňové riadenie a koordináciu medzi rôznymi politikami a lepšie využiť rozvojový potenciál území, prostredníctvom tzv. „place-based prístupu“**. Využiť potenciál každého regiónu je možné len prostredníctvom integrovaného prístupu, existuje preto potreba zvýšiť integráciu ESF a EFRR. Prerozdelenie fondov EÚ má byť ponechané na rozhodnutí členského štátu EÚ. Rovnako by mala byť zvažovaná aj možnosť využitia **multifondových operačných programov (ďalej len „OP“)**.